"Слово о полку Ігоревім" — велична пам'ятка генію нашого народу

Ліпше смерть, достойна слави, аніж зганьблене життя.

Шота Руставелі.

"Слово о полку Ігоревім" — найвидатніша пам'ятка давньоруської літератури. Із "Слова..." ми дізнаємося про життя нашого народу в сиву давнину, про його героїчну боротьбу з ворогами. Справжніми патріотами були Святослав, Ігор, Всеволод. У поемі невідомий нам автор з великою майстерністю змалював мужніх захисників Руської землі від половців у XII столітті.

Коли читаємо поему, в нашій уяві виразно постають мужні предки-оборонці Руської землі; з великою любов'ю автор малює їхні образи.

Серед усіх персонажів поеми на першому плані ми бачимо хороброго князя Ігоря та відважну дружину, з якою він вирушив у похід проти ворогів.

З перших рядків поеми він виступає перед нами як патріот: мужньо обороняє рідну землю від найлютішого ворога Київської Русі — половців. Найсвятіший обов'язок для нього — залишитись вірним своїй вітчизні, навіть віддати за неї своє життя, але не зрадити її. Тому він і говорить такі глибоко патріотичні слова перед виступом у похід: "Браття і дружино! Лучче ж би потятим бути, аніж полоненим бути".

Ігор — вірний син Руської землі. Такими ж патріотами і вірними захисниками рідної землі були і його воїни. їм дорога честь Батьківщини, вони, як і їхній князь, також готові віддати за неї своє життя. Тому сміливо і відважно б'ються вони з половцями.

Ігор — безстрашний і рішучий. Сили природи віщували йому невдачу, прикмети були погані, та Ігор не завернув своїх полків, а ще з більшою рішучістю безстрашно пішов на половців. У бою Ігор веде себе як мужній і хоробрий воїн. Мужністю князів Ігоря і Всеволода захоплюється київський князь Святослав. Він говорить: "Ваші хоробрі серця в жорстокім харалузі ковані, а в одвазі загартовані".

Разом з тим автор підкреслює і благородство Ігоря. Князь розуміє, як потрібні в бою взаємодопомога і взаємовиручка, і тому не залишає в біді Всеволода. Він не кидає свого брата на поталу ворогам, коли той потрапив у скрутне становище, негайно спішить йому на допомогу.

Коли ж дружина Ігоря почала зазнавати поразки, то князь не залишає поля бою, а, як буйний тур, б'ється разом з вошами до кінця.

Ігор зазнав поразки в боротьбі з половцями тому, що діяв нерозсудливо. Він виступив у похід сам, не порадившись ні з ким, навіть з київським князем Святославом. Та й похід він міг би відкласти, адже природі віщувала йому невдачу, ніби попереджувала, щоб Ігор

зачекав. Ігор був занадто самовпевненим, і його необдумані дії призвели до поразки.

Прославляючи мужність і патріотизм князя Ігоря, автор, разом з тим, засуджує його легковажність, честолюбство; він підкреслює, що лише у спільній боротьбі, об'єднаними зусиллями всіх князів можна розгромити половців.

Уже скільки століть пройшло з часу написання "Слова о полку Ігоревім", а воно живе і хвилює серця людей, воно дороге і близьке, бо в ньому відбито високі ідеали, що осявають життя, — любов до батьківщини, любов до народу.

Ми переконуємось, що і в глибоку давнину наші хоробрі предки були великими патріотами і мужніми захисниками рідної землі від нападників, від тих, хто намагався посягнути на її свободу і незалежність.